

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри
 Шабанова Ю.О.

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Етнологія та культурний ландшафт Придніпров'я»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Культурологія
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Термін викладання	3 семестр (5 та 6 чверті)
Мова викладання	Українська

Викладач: проф. Годенко-Наконечна О.П.

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Етнологія та культурний ландшафт Придніпров'я» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Культурологія» спеціальності 034 Культурологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філософії і педагогіки. Дн.: НТУ «ДП», 2022. – 15 с.

Розробник – Годенко-Наконечна О.П.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 034 Культурологія (протокол № 1 від 31.08.2022).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури.....	8
6.3 Критерії	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	14
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Культурологія» спеціальності 034 Культурологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф5 «Етнологія та культурний ландшафт Придніпров'я» віднесено такі результати навчання:

РН5	Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів
РН10	Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу
РН13	Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти
РН17	Розуміти матеріальну та духовну цінність об'єктів культурної спадщини різних історичних періодів та культурних ареалів, зокрема України та Придніпровського краю

Мета дисципліни – засвоєння проблематики та основних теорій етнології, усвідомлення етнічної картини світу та України, концепцій українського етногенезу та особливостей менталітету, питань етноісторичного розвитку українців та специфіки національної культури різних етносів, зокрема на землях Придніпров'я, формування національної самосвідомості.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПНР	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН5	РН5-Ф5	Збирати, упорядковувати та аналізувати етнологічні теорії, джерела щодо етнокультурних явищ, подій та розвитку етнічної історії
РН10	РН10.1-Ф5 РН10.2-Ф5	Упорядковувати та класифікувати типи етнічної культури. Визначати якісні характеристики типів етнічної культури на основі комплексного аналізу
РН13	РН13-Ф5	Презентувати теоретичні знання основ етнології, етнопсихології, менталітету нації, етнічних процесів у Європі та світі
РН17	РН17.1-Ф5 РН17.2- Ф5	Визначати матеріальну та духовну цінність об'єктів етнічної культури різних історичних періодів та культурних ареалів України. Аналізувати факти і процеси етнічної культури Придніпровського краю

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до спеціальності	Розуміти проблематику і специфіку розвитку сучасної

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	<p>культури, використовуючи культурологічні методики аналізу та критерії оцінок.</p> <p>Користуватися культурологічним знанням, які представляють науковий інструмент високої комунікативної активності, тобто мислити культурологічно, широко використовуючи загальнозначимий гуманітарний аспект у вивченні і вирішенні будь-якого професійного завдання</p> <p>Відобразити специфіку культурологічного інтегративного аналізу явищ культури і динаміки її розвитку.</p> <p>Поєднувати рішення проблем глобального загальнокультурологічного плану і проблем локального характеру, використовувати набуті знання для обґрунтування та збагачення власного світогляду, вдосконалення особистої культури.</p>

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	45	13	32	8	37
практичні	45	13	32	4	41
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	90	26	64	12	78

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	45
PH5-Ф5 PH13-Ф5	<p>1. Етнологія як наука. Теорії, школи і напрямки етнології</p> <p>1. Предмет і завдання етнології</p> <p>2. Методи етнології</p> <p>3. Етнологія серед інших наук</p> <p>4. Історичний розвиток етнології</p> <p>5. Еволюціонізм як перша етнологічна теорія</p> <p>6. Дифузійонізм, теорії «культурних кіл» і «культурних ареалів»</p> <p>7. Соціологічна школа: Е. Дюркгайм, Л. Леві-Брюль та ін.</p> <p>8. Американська школа історичної етнології: Ф.Боас, А.Кребер</p> <p>9. Етнопсихологічна школа та культурний релятивізм</p>	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН5-Ф5 РН10.1-Ф5 РН13-Ф5	<p>2. Раса, етнос, нація. Антропогенез, етногенез, культурогенез: концепції та теорії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття етносу та нації 2. Типи етнічних утворень: горизонтальні та вертикальні структури етносу 3. Типи етнічних спільнот 4. Теорії нації 5. Природно-біологізаторська концепція етногенезу Л. Гумільова 6. Радянська та соціокультурна концепція Ю.Бромля, інформаційна теорія С.Арутюнова 7. Цивілізаційні концепції етногенезу 	6
РН5-Ф5 РН10.1-Ф5 РН13-Ф5	<p>3. Проблема індоєвропейських народів. Етноісторія України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етнолінгвістична класифікація народів 2. Родина індоєвропейських мов 3. Україна і проблема індоєвропейців 4. Україна в слов'янському етногенезі 5. Проблема українського етногенезу 6. Основні концепції походження українського етносу 7. Основні стадії етнічного розвитку українців 8. Етнічні переселення в Україні: еміграція, імміграція 	6
РН5-Ф5 РН10.1-Ф5 РН13-Ф5	<p>4. Етнічна історія світу. Народи Європи, Азії та Америки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демографічні процеси у світовій історії 2. Етнічне розселення народів, етнічні міграції 3. Народи Африки, Австралії та Океанії (етногенез та етнічна історія; расовий, етнолінгвістичний та релігійний склад населення) 4. Етнічний та антропологічний склад 5. Традиційно-побутові культури народів різних континентів 6. Етнічні процеси в сучасній Європі 7. Антропологічна та етнолінгвістична характеристика народів Америки 8. Корінні народи Америки 	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН5-Ф5 РН10.2-Ф5 РН17.1-Ф5 РН17.2-Ф5	<p>5. Етнопсихологія. Національний характер та ментальність. Народи України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття ментальності та менталітету 2. Поняття про етностереотипи та етноцентризм 3. Формування українського менталітету 4. Особливості українського менталітету 5. Районування та етнічні землі України 6. Етноси та субетноси України 7. Етнічні процеси в сучасній Україні 8. Етнічна карта Придніпров'я 9. Автохтонне населення та національні меншини (етнодемографічний розвиток в Україні ХХ ст., контакти українців з народами-сусідами, основні народи, що проживають в Україні) 10. Кримськотатарська нація: генеза, історичні етапи, сучасний стан 	6
РН10.2-Ф5 РН17.1-Ф5	<p>6. Етнологія релігії і духовний світ українців</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок етносу і релігії 2. Особливості язичницьких вірувань 3. Християнізація і двовір'я 4. Світоглядні архетипи та релігійні вияви етнобуття українців на сучасному етапі 5. Традиційна народна духовна культура (народні знання та уявлення, етнопедagogіка, етнологія здоров'я, гендерні уявлення) 6. Міфологічна та фольклорна пам'ять, ритуали та обряди 7. Усна народна творчість. Кобзарство, народні інструменти 	6
РН5-Ф5 РН10.1-Ф5 РН10.2-Ф5 РН17.1-Ф5 РН17.2-Ф5	<p>7. Народна духовна і матеріальна культура Придніпров'я</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Типи, символіка і функції матеріальної культури етносу 2. Народне житло і народна кулінарія 3. Народне господарство та побут, народні ремесла, одяг, прикраси, вишивка тощо 4. Художні промисли та народні творчість (кераміка, розпис, писанкарство тощо) 5. Особливості народної культури Придніпров'я: традиції, фольклор, народне мистецтво 6. Розвиток народних традицій на Придніпров'ї 7. Фольклор та козацькі пісні 8. Особливості розвитку народної творчості в історії та сьогоденні Придніпров'я 	9
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	45
РН5-Ф5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії походження українського етносу, Україна в слов'янському етногенезі та основні етапи етнічної історії України. Концепції походження Русі та її назви; проблема давньоруської народності; українська та кримськотатарська народності в Середньовіччі та Новому часі 	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
RH10.1-Ф5 RH17.1-Ф5	2. Основні історико-етнічні регіони України: Центрально-Східний, Північний, Західний, Південний (зокрема: Слобожанщина, Полісся, Поділля, Волинь, Галичина, Закарпаття, Південь тощо).	8
RH10.1-Ф5 RH17.1-Ф5	3. Українці і кримці серед інших народів світу. Мова як етнозберігаючий чинник. Мова і формування національної свідомості; мова і національна психологія. Мовна політика в Україні. Кримськотатарська мова. Українська та кримськотатарська діаспори Заходу і Сходу. Основні хвилі еміграції	8
RH10.1-Ф5 RH10.2-Ф5	4. Народне мистецтво України: ремесла, фольклор, звичаї та обряди. Етнічна картина Кримського півострова. «Керім» як складова частина етноісторії України, кримськотатарська народна творчість	8
RH10.1-Ф5 RH10.2-Ф5 RH17.1-Ф5 RH17.2-Ф5	5. Етнографія Придніпров'я. Національні особливості розвитку Придніпровського краю. Історія і сучасність Петриківського розпису; Миколаївський розпис; інші народні художні промисли Придніпров'я	8
	6. Підсумкові контрольні завдання	5
	РАЗОМ	90

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		виконання ККР під час іспиту за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час іспиту має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	- високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не</p>	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	реалізовано 10 вимог)	
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: мультимедійна установка

Платформа Дистанційної освіти (ДО) MOODLE (www.do.nmu.org.u)

Використання MS Teams (<https://teams.microsoft.com/>)

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Личковах В. А., Юайхулліна Г. Етнокультурологія. Київ: НАКККіМ, 2018.
2. Ігнатенко І. Етнологія для народу. К.:КСД, 2016.
3. Тиводар М. Етнологія. Навчальний посібник. Ужгород: Гражда, 2010. 504 с.
4. Хоптяр Ю.А. Етнологія: Навчальний посібник / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори, 2008.

Додаткові

1. Борисенко В. Політична міфологізація проблем дерусифікації України / Етнічна історія народів Європи. 2001. Вип. 11.
2. Борисенко В. Традиції і життєдіяльність етносу: на матеріалах святково-обрядової культури українців. К., 2000.
3. Борисенко В. Українська етнологія. К., 2007. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000857
4. Годенко-Наконечна О.П. «Козак Мамай» як втілення естетичного ідеалу українців / Історія та сучасність українського народного мистецтва і його роль у формуванні національної свідомості: Матеріали симпозіуму з декоративно-прикладного мистецтва. Дніпродзержинськ, 2010. С. 121-129.
5. Годенко-Наконечна О.П. Петриківка – осередок народного художнього розпису України / Петриківка – перлина України. Галина Назаренко: Альбом. Дніпропетровськ, 2011.
6. Годенко-Наконечна О.П. Символізм народної культури як механізм впливу на свідомість етнофорів / Культурні традиції української нації: Матеріали наук.-практ. конференції. Дніпропетровськ, ДДУВС, 2011. С. 7-12.
7. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому і сучасному. К.: Темпора, 2010.
8. Історія західних і південних слов'ян / Ред. В.І. Ярового. К., 2003. <https://www.twirpx.com/file/1361446/>
9. Лозко Г. Етнологія України. Філософсько-теоретичний та етнорелігієзнавчий аспект. К., 2001.
10. Наливайко С. Етнічна історія Давньої України. К.: Євшан-зілля, 2001.
11. Савчук Б. Українська етнологія. Навч. посібник. Івано-Франківськ; Лілея-НВ, 2004. https://nest-odesa.at.ua/B_Savchuk_Ukrayinska_etnologiya.pdf
12. Тищенко К.М. Мовні контакти: свідки формування українців. К., 2006.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Етнологія та культурний ландшафт Придніпров'я»
для бакалаврів освітньо-професійної програми «Культурологія»
спеціальності 034 Культурологія

Розробник: Олена Петрівна Годенко-Наконечна

В авторській редакції

Підготовлено до виходу у світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19